

[Ellinger.]

Finansudvalg, i hvilket ogsaa Hr. Redaktør Ove Rode sad, sammen med den daværende Landbrugsminister Besøg paa Højskolen, og jeg havde den Ære ogsaa at se dem i Direktørboligen. Finansudvalget nedsatte et Firemandsudvalg, der nærmere gik Tegninger og Regninger Direktørboligen vedrørende efter, men kom til det Resultat, at der ikke var noget at bemærke, og sendte Undersøgelsesmateriale tilbage til Ministeriet. For saa vidt kunde Hovedrevisoratet saa udmærket godt have ladet den Sag ligge, men da den jo udgør en lille Del af det hele Byggeri, har det ogsaa haft de Regningsbilag til Revision. Om det har haft noget at kritisere derved, aner jeg ikke — der staar for saa vidt ikke noget om det i den Beretning, der er optrykt i Statsrevisionens Betænkning —, men det har dog ikke kunnet modstaa Fristelsen til at beskæftige sig med et saa interessant Spørgsmaal og skriver da under Rubrikken „Uforholdsmæssigt dyre Foranstaltninger“, at Direktørboligen har kostet ca. 200 000 Kr., deraf ca. 100 000 Kr. til Ombygning. Hvorpaa bygger nu Hovedrevisoratet, der jo selv pointerer sin fuldstændige Mangel paa praktisk Sagskundskab — det er ikke mig, der siger, de mangler den, de siger det selv —, hvorpaa bygger man, at Istandsættelsen har været en „uforholdsmæssig dyr Foranstaltning“? Har Hovedrevisoratet undersøgt Sagen paa Stedet? Aldeles ikke. Jeg har indbudt det til at komme ud og se Direktørboligen — det skal jo være ganske hensigtsmæssigt at vide Besked med de Ting, man kritiserer —, men Hovedrevisoratet kom ikke.

Man har tilskrevet mig Hovedæren for, at Højskolen er blevet den Institution, den nu er, og jeg har uden falsk Beskedenhed taget derimod. Man har tillagt mig Hovedansvaret for, hvad der er sket ved Byggeriet, og uden nogen som helst Betænkning vedkender jeg mig det. Men hvad er Ansvar? Dette Ord misbruges saa ofte, og det betyder i Regelen kun, at man lægger Skylden over paa den og den, og saa sker der for Resten ikke noget. Jeg tager mit Ansvar paa en helt anden Maade. Dersom man ikke akkviescerer ved det, jeg her har sagt og om lidt vil sige, og ikke akkviescerer ved den Undersøgelse, Finansudvalget i sin Tid har anstillet, og som ikke har givet Anledning til nogen Udtalelse hverken overfor Ministerium eller overfor Byggeudvalg, saa maa jeg kunne forlange, at den Sag, jeg her er inde paa, ikke forlader Landstinget, før der er foretaget en ny Undersøgelse af uvildige Mænd. Fører en saadan Undersøgelse

til, at Istandsættelsen af Villa „Roelighed“ har været uforholdsmæssig stor, altsaa udover det naturlige og fuldt ud forsvarlige, anmoder jeg om at faa Opgørelse over det for meget udførte tilstillet, og Staten skal ikke komme til at lide noget Tab ved mig. Men jeg maa indtrængende anmode om, naar man skrider dertil, at man ikke vil vise mig nogen som helst Skaansel; ingen venlige kollegiale Følelser bør faa Indflydelse paa Sandhedens Opklaring.

Jeg kommer saa til de ca. 100 000 Kr., der ikke vedrører Ombygningen. Dette skal aabenbart være Værdien af den Grund, paa hvilken Hus og Have ligger. Hvilke smukke Motiver har nu egentlig Hovedrevisoratet haft til paa dette ene Punkt af hele Byggeriet at fremhæve dette? Ja, „man merkt die Absicht und wird verstimmt.“ Men den Popularitet, Hovedrevisoratet har søgt at vinde paa den Konto, den skal blive kortvarig. Først bemærker jeg, at da Villa „Roelighed“ snart er 200 Aar gammel, kan jeg ingen Indflydelse have haft paa, hvor i Terrænet den ligger, og altsaa ikke paa Størrelsen af den foranliggende Have ud til Rolighedsvej. Og hvad denne Have angaar, skal jeg i øvrigt bemærke, at Havebrugsafdelingen paa Højskolen, da Haven, som efterhaanden var blevet ikke saa lidt af et Vildnis, maatte omlægges, ønskede, at den blev anlagt som Demonstration af, hvorledes en Havearkitekt kunde anlægge en Have, der kunde staa til vedkommende Bygning. Den er altsaa ikke Nyttehave i almindelig Forstand; der er ingen Køkkenhaveafdeling, ingen Frugttræer, ikke en Gang en lille Stikkelsbærbusk. Men Haven er naturligvis lukket. Kun Direktørens Familie og eventuelt de havebrugsstuderende har Adgang. I Konsekvens heraf dikterede da ogsaa Byggeudvalgets Formand, at hvis Direktøren vilde sidde i Haven, maatte han selv anskaffe de dertil fornødne Bænke og Stole. Min private Regnskabsbog og en til Landbrugsministeriet under 27. April 1923 fremsendt Skrivelse giver fuld Oplysning herom.

Jeg gaar videre. Den Pris, Staten gav for Erhvervelsen af Sygehjemmets Ejendom, er naturligvis ganske uafhængig af, om Villæen er der eller ikke. Men Hovedrevisoratet kan kun komme til de ca. 100 000 Kr. ved at operere med falske Tal. Da Købet fandt Sted for 15 Kr. pr. Kvadratalen eller smaa 38 Kr. pr. Kvadratmeter, har Hovedrevisoratet for at naa op til de ca. 100 000 Kr. til den Grund, som Direktørboligen med Have dækker, maattet medtage en Grund, paa hvilken der ligger to andre Bygninger, nemlig en, der afgiver Bolig for en af Højskolens